

äiti ja jokainen varmasti ehtii, mutta silti tullaan myöhään ja häiritään kappaleita. Se on paha; ei voi seuruata kappaleita. Tikkettä saa etukäteen 35c ovella 50c. Lippuja saa Werner Arosen kaupasta ja huvitoimikunnan jäseniltä.

Uutta vuotta vastaan ottaissa näytellään "Seitsemän veljestä," hauska kappale, ei kukaan voi olla nauramatta. Se saa synkänkin ihmisen suun nauruun. Odetaan oikein ilolla uutta vuotta vastaan. Kappale alkaa vanhana vuotena ja uusi vuosi meillä on kun se loppuu. Tiketti 35c etukäteen j ovella 50c ja alkaa kello 7 illalla.

Tervetuloa näihin kaikkiin tilaisuuksiin.

Yksi paha vika on haalilla kävijöillä, se että viltsivät ottaa toisten ehtii, n.m. Toveritarta. Usein kuitte sanottavan, että taas on viety minun lehteni. Se on pikkunen asia, ei viitsisi ottaa. Ei se niin paljon maksa, että ei kannattaisi tilata omaa äänenkannattajaa Toveritarta. Yksi dollari vain. Olkoon sotahuutona: Toveritar joka työläisnaisen kätehen. Täällä on paljon vielä niitä, jotka eivät tilaa. Se on lehti, jota kannattaa tilata. Siinä on paljon hyvää oppimista meille.

Hauskaa vuoden loppua ja onnellista uutta vuotta kaikille!

Toveruudella, Loviisa.

HANCOCK, MICH.

Tervetuloa täältä Amerikan lapista laajalle Toverittaren lukiakunnalle. Useammalla paikkakunnalla tuullaan, että me Hancockin naiset lepäämme laakareilla, kun ei Toveritaraessa ole ollut minkäänlaista kirjoitusta pitkään aikaan paikkakunnallamme.

Vaan asia ei todellisesti olekaan näin, sillä ompeluseura on ollut vilkkaassa toiminnassa parisen kuuta. Kokoukset pidetään joka torstai, kello 8 illalla.

Onpa jo kasaantunut alkajilla alitkaasti valmistettuja käsitoita. Myyjäiset valmaan pitämään tammikuun helmikuun v. 1918. Alkoon kukaan sivuuttako sitä illatusta; vaivastautukoon jos mahdollista jokainen nainen kuin miehen paksun rahapussin kanssa Kansankodin isoon huoneeseen, sillä sieltä saapi huutaa kaikkea mitä kuolevaiset tarvitsee.

Ompeluseuran viime kokouksessa päätettiin tilata kansankodin lukuvalle Toveritar. Samassa tilaisuudessa valittiin Toverittarelle asiamiehet ja kirjeenvaihtaja, asiamieheksi tulivat Mrs. Lepistö ja Mrs. Pulkkinen. Kirjeenvaihtajaksi Hilja Porkka.

Osaston toiminnasta. Marraskuun 27 p:nä oli Butten lakkolaisten hyväksi suuret kori-kukka- ja tanssitilaisuudet, joista puhtaaksi tuloksi koimita ilmotti jääneen noin 170 dollarin tienoille. Sen komitea oli suunnitellut lähettää ilman osaston väittämättä suoraan Butten lakkokomitean rahastonhoitajalle. Tietenkin komitea arveli ettei s. s. järjestön osaston kirjoissa tarvitse olla tällaisia tilityksiä.

Toveri Kalle Korhonen matkusti täältä marraskuun 30 p:nä Waukegoniin. Hän on tullut valituksi eläne osuuskunnan liikkeenhoidajaksi. Siis osastomme menetti innokkaan ja toimintakykyisen toverin. Vaan en muuta osaa sanoa kuin tyyhkyä hänen uudelle yritykselleen. Hilja Porkka.

BUFFALO, N. Y.

Nyt meillä on jo se uusi näytöslava kunnossa ja on ohi sen uudistusjuhlat, joista molemmissa viime kirjessänni mainitsin. Lava on kerrassaan käyttökelpoinen juuri äskän maalaustine kuitseineen. Nyt voimme siellä esittää suurempikin kappaleita Lavan avajaisjuhlat onnistuivat hyvin. Väkeä oli Torppa täynnä ja eu huule suuresti erehtyväni, jos sanon että usea oli iltaansa täysin tyytyväinen. Ohjelmassa oli yhtä ja toista uutta, eli t. s. meillä ennen esittämättömät. Kappale "Kultainen sydän" onnistui koko hyvin, samoin joukkokupletti sai suruusemankin suun hymyyn. Janne Partasen komisti sooloja toivomme saavamme joulun toistekin, sekä Tintamareksi voi joskus uusiintua, samoin kööriäntä voi olla toistekin. Yleensä

kaikki ohjelman suorittajat ansaitsevat täyden tunnustuksen ahkerasta työstään. Toivon jatkoa edelleen.

Osaston työkokouksessa valittiin joulujuhlatuomikunta, jonka tulee toimia joulujuhlien valmistuksessa. Juhlat vietetään 23 p., sunnuntaina. Ravintola on monipuolinen kuten ennenkin ja maksaa 50c hengeltä. Siltä osa menee lapsille ostettaviin pikku-lahjoihin. Kehoitattamattakin jokainen sinne rientää viettämään nautintorikkaan hetken.

Johtokunta velvoitettiin hommaamaan säännöt alaosastoille joita me olemme kauan kaivanneet. Silloin ei voi enää syyttää toiminnassa pikku virheiden sattumista, että ei tiedä menettelytapoja, kuin ei ole sääntöjä.

Ompeluseura meillä on ollut toimesta jo useita viikkoja ja sen johdosta huolehti 7 henkinen johtokunta. Siihen kuuluvat Saimi Wekmark, Aino Hellen, Fanni Savo, Lydia Haapaoja, Hilja Roseman, Sofia Korhonen ja Mary Laukkanen.

Käsityöillat on joka torstai-iltana haalilla 223 Forest Ave. Silloin jaetaan töitä sekä tehdään niistä. Osasto ompeluseuraan on ollut laimean puoleista, johon kai osaltaan vaikuttaa myöhään alkaminen ja on samalla joulukitreet; ei tosin kaikilla ole niistä töitä, vaan luottavat toisiin, e-räskin toveritar vastasi kuin kehottin töitä ottamaan, etten minä rupea itseäni kiinnittämään, kyllä ne ne valmistavat; sanoi syyksi väsymystä, vaan sehän meitä kaikkia pikkoja vaivaa. Pitkän päivän jälkeen ei sitä tähdö olla voimaa, vaan ei auta, yrittää täytyy. Meillä on vielä niin paljon tärkeää tehtävää. Koettaakaamme kantaa kortemme yhteiseen kekkoon ja siiltä on tuleva mahtava. Toivon hupaisaa joulua Toverittaren lukija — pikkojoukoille.

Yksi joukosta, M. L.

FRONTIER, WYO.

Tervetuloa Toverittarelle. Täälläkin päätettiin s. s. osaston toimesta aloittaa lapsille sunnuntai-koulu; saa nähdä kuinka se onnistuu, mutta onhan se luonnollista, että lasten vanhemmat tietävät sen tositarpeellisuuden, joten voimme toivoo sen onnistumista. Menevähän ne liikkuvain kuvain teattereihinkin ja saavat maksaa joka kerta 11 senttiä, eikä siinä ole minun nähdäkseni mitään hyvää, vaan päinvastoin. Minä toivoisin, että lapset tulisivat sen tietämään, että ei ne sinne niin kovin haluaisi.

Kokouksia on pidetty joka sunnuntai, vaikka emme silti ole vielä paljon aikaan saaneet, syystä, kun toiminta on vasta alussa ja jäsenluku pieni. Mutta koska uusia jäseniä yhtyy, niin toivomme, että voimme toimia tulevaisuudessa enemmän. Siis tervetuloa tekemään työtä yhteisen hyvän eteen.

Uutiseraaja No. 1.

EVERETT, WASH.

Koska ovat muulle tämän tehtävän antaneet, niin pitää koettaa vähän täyttää velvollisuuttani.

Käsityöseuran ilmat olivat marraskuun 24 p. Niistä oli tuloja 49 dollaria. Sekin oli hyvä tähän pieneneen joukkoon katsottuna. Kiitos avustajille.

Käsityöseuramme kokous oli Jalmari Salon asunnolla 6 p. joulukuuta. Siellä keskusteltiin siitä, että jätetäänkö seuralle rahaa ja kuinka paljon uusien tavaroiden ostamista varten. Päätettiin jättää 20 dollaria ja jäännös antaa osastolle.

Valittiin rahastonhoitaja, koska entinen kieltäytyi ja valituksi tuli Hilma Luoma.

Uutta on taas tulossa, sillä osastomme jäsenet ovat päättäneet pitää hauskan ilanvieton, joka on jouluaattoiltaan. Esitetään näytökappale "Vapauden sorto", kolminäytöksinen, ja kaikkea muuta ohjelmaa. Ja on kuusi myös. Sisäänpääsy 50c ja ravintola vapaa kaikille. Lapset vapaasti. Tervetuloa!

Paikkakunnallamme vieraillee Miss Aino Laitinen Salmon Armista, Canadasta.

Hauskaa joulua Toverittaren laajalle lukiakunnalle.

Hilma.

Toini Tuulensuu

Kirj. Helmi Mattson.

(Jatkoa)

Molemmat, äiti ja tytär, vastasivat kiitollisin katsein, ei o-dottaneensa häneltä sellaista uh-rautuvaisuutta. Mutta kyllä heille apu tarpeen on, jos Wilho on nyt niin hyväsuopa, että tahtoo auttaa.

Toinia jo mieilytti tuo lempeän näköinen sukulaispoika. Hän näytti niin siivolta ja kunnolliselta, että aivan häneen saattoi luottaa, kuni toveriin. On niin kaino ja tunkeilematon. Ei koskaan tehnyt mitään, mikä olisi ollut vähänkin sopimatonta ja epämieluisia.

Toinia kohtaan koitti hän asettautua hyvän toverin asemaan, aina järkevänä ja avullisena jokaisessa asiassa, josta oli vaikea selviytyä. Heidän välinsä kehittyivät toverilliseksi, kuten veljen ja sisaren.

Kun Wilho oli jo alkanut kulkea metsätoissa, tuntui Toinia niin somalta iltasin, kun Wilho työstä saapui. Oli niin mukava pitkinä talvi-iltoina tarinoida kaikenlaisista asioista.

Wilho ei ollut enää hänestä yksinkertainen, typerä tukkityöläinen, joksi Toini hänet omassa mielessään alussa arvosteli, huomattua Wilhon somasta ulkomuodosta.

Hän tiesi joka asiasta enempi, kun Toini aavisti.

Wilho oli ollut toisenlaisissa olosuhteissa, kun Toini, ja oli voinut kehittyä verrattain pitemmälle.

Toinikin oli kyllä lukenut paljon, mutta itse elämää hän ei tuntenut laisinkaan.

Wilho sitävastoin oli tietoinen nykyaikaisesta yhteiskunnallisesta elämästä ja aatevirtauksista, joista Toini ei ollut paljon kuulut eikä yleensä välittänyt tutustua. Hän, Toini, oli imenyt itseensä paljon porvarillista oppia, jota hän oli saanut niistä kirjoista, mitä hänen entinen opettajansa hänelle hankki.

Wilho huomasi surukseen miten väärään suuntaan Toinin ajatustapa oli kehittynyt ja alkoi huolellisesti vähitellen karsimaan pois niitä mielipiteitä, joita häneen oli istutettu.

"Tuommoinen teräväpäinen, älykäs tyttö!"

"On se vahinko, että hän on näissä oloissa," hän ajatteli.

Wilho teki kaiken voitavansa selostaessaan Toinille maailmaa avarammasta valossa. Hän kuvasi työläisten elämää ja taistelua ja sitä riistoa, jota yläluokka harjoitti köyhälistöä kohtaan.

Kehoitti Toinia lukemaan työväenkirjallisuutta ja ajattelemaan, millä kannalla ihmisten elämä, suuren köyhälistön elämä, nykyään on.

Hän aivan itsekin lämpeni tarinoidessaan tytölle olevista oloista.

Hän tahtoi, että Toini kaikinmukomin itse alkaisi niistä ajattelemaan.

"Nyky aika sortaa kapitalistisen järjestelmän kautta niin monta hyvää ihmistä. Niin mo-

ni tallataan lokaan liikevoiton ja hyödyn vuoksi. Monta kaunista kukkaa katkaistaan, ennenkuin ne ovat ehtineet edes ajeta elämänsä, ehtineet vielä tuoksuun ympäristöönsä levittää. Kunhan sinun osasi ei olisi niiden sorrettujen."

"Sorrettujen kyllä, mutta ei sortuneiden," Wilho vielä jatkoi.

— Heidän seurustelunsa jatkui tällaisena toverillisuutena, hyvänä ystävyysnä, koko kevät-talven.

Se oli niin viileää, niin henkevää, se seurustelu. Ei mitään lähestymistä pojan puolelta.

Toini saattoi hänen kanssaan luottavasti puhella, puhua aivan kuin veljelle.

Wilho toivoi, että hän saisi tuon tytön koko olemuksen sulatetuksi itseensä niin, ettei Toini sitä itse huomaisikaan.

Hän tahtoi kasvattaa tuosta suloisesta kukasta itselleen aina hellityn kasvin. Hän, Wilho, niin... Mutta Toini on sitkeä oksa, joka ei hevillä taitu!

Siinä on visaa tuossa työssä. Siinä on työtä saada hänet lämpenemään...

Sen oli Wilho huomannut, että siitä luottamuksesta ja ystävydestä huolimatta, mitä hän sai osakseen, ei hänellä ollut vähäkään toivetta päästä pitemmälle lemmensuhteisiin.

Hän oli kylliksi varovainen o-soittaakseen tunteitaan tytölle, ennenkuin huomaisi, että työssäkin lämpenemisen oireita näkyisi.

— Siksi se viileä, ystävällinen suhde heillä jatkui.

X. Luku.

Tuli jo kelirikko. Keväisiä päivänpaisteita oli tuon tuostakin. Ilma oli kirkas ja kevyinen. Lumi sulii aivan silminnähtävästi. Tukkiyöt oli jo osasta loppu.

Hinta, jonka hän maksoi

Tähän maailmaan tuli kerran — ei sen vuoksi, että kukaan olisi sitä halunnut, eikä liioin sen vuoksi, että sillä itsellään olisi ollut mitään erityisempää halua tulla, mutta ainoastaan aittaakseen toisille huolta ja vaivaa — pieni, punanen, kurtuttu ihmisselento jonka pään peitti tiilenväriäinen tukka. Asiat uuteen tulokkaaseen nähden näyttivät olevan hyvin, ja se oli tyttö.

Päivät kuluivat ja pieni ihmisselento söi ja kasvoi. Tämän lisäksi se koitti saada aikaan paljon ääntä, vaihtelevaa lajiltaan, mutta poikkeuksetta hyvin kimmakkaa, keuhkot tehden aina parhaansa noina aikoina.

Kukaan ei siitä huolimatta lainannut pikku olenolle huomiota, sillä tämä oli jo kahdeksas "vierailija," joka oli saapunut noihin kahteen likaiseen huoneeseen rakennuksen kolmannessa kerroksessa, ja sitä kohdeltiin myöskin sen mukaisesti.

Ajan eteenpäin kiittäessä lapsi "muuttui" pikku työkseksi, joka kykeni kuivaamaan astioita ja

(Jatkoa kahdenmelfoista sivulla)